

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI
AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ
AGENȚIA MANAGERIALĂ DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ,
INOVARE ȘI TRANSFER TEHNOLOGIC AMCSIT – Politehnica

PLANUL NAȚIONAL PENTRU
CERCETARE – DEZVOLTARE ȘI
INOVARE II
2007 – 2013

PROGRAMUL 5

INOVARE

numai pentru Modulul 5

Pachet de informații

2008

CUPRINS

1. PREZENTAREA PROGRAMULUI	3
1.1. Generalități	3
1.2. Obiectiv general	6
1.3. Obiective specifice și acțiuni	6
1.4. Structura Programului	7
1.5. Indicatori de rezultat	8
1.6. Bugetul Programului	8
1.7. Calendarul Programului	9
1.8. Etica în cercetare	9
1.9. Legislație	10
2. INSTRUCȚIUNI PRIVIND CONDIȚIILE ȘI MODUL ÎN CARE SE POATE SOLICITA ȘI OBȚINE FINANȚAREA ÎN CADRUL PROGRAMULUI	11
2.1. Categoriile de participanți la program	11
2.2. Condiții de eligibilitate a participanților	13
2.3. Tipuri și categorii de proiecte, activități care pot fi finanțate în cadrul programului, condiții de desfășurare	13
2.3.5. Modulul 5 – Cooperare europeană	16
2.4. Instrucțiuni pentru elaborarea și prezentarea propunerilor de proiecte	22
2.4.1. Structura unei propuneri de proiect	22
2.4.2. Condiții de eligibilitate a propunerilor de proiecte	26
2.4.3. Instrucțiuni privind transmiterea propunerilor de proiecte	26
3. EVALUAREA ȘI SELECTAREA PROPUNERILOR DE PROIECTE	28
3.1. Verificarea condițiilor de eligibilitate	28
3.2. Evaluarea propunerilor de proiecte	28
3.3. Clasificarea și selectarea propunerilor de proiecte	29
4. CONTRACTAREA PROIECTELOR	29
4.1. Procedura de negociere și contractare a proiectelor	29
4.2. Modelul contractului de finanțare	30
4.3. Date de contact	31
5. CALENDARUL COMPETIȚIONAL 2008	31

ANEXE

- Anexa 1 - declarația conducătorului de proiect (document însoțitor);
- Anexa 2 - documente necesare pentru depunerea propunerii de proiect;
- Anexa 3 - documente necesare pentru evaluare;
- Anexa 4 - documente necesare pentru contractare.

1. PREZENTAREA PROGRAMULUI

1.1. Generalități

Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare (PNCDI), reprezintă principalul instrument de implementare a Strategiei Naționale de CDI. În conceperea Planului Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare II s-a avut în vedere *scopul general* al sistemului național de cercetare, dezvoltare, inovare care constă în stimularea progresului științei, tehnologiei și inovării în România, în vederea creșterii competitivității și reducerii decalajelor economice, sociale și tehnologice față de nivelul mediu al Uniunii Europene.

În acest context, principala cale de creștere a capacității științifice a României constă în crearea unui sistem de dezvoltare a cercetării și inovării întemeiat pe colaborare internațională. Vor fi susținute proiectele în care cercetători din țări avansate științific lucrează împreună cu cercetători români pentru atingerea unor obiective comune, pentru extinderea accesului la informații și infrastructuri, realizarea unor experimente comune, participarea la conferințe și reuniuni științifice internaționale, implicarea cercetătorilor români în determinarea bunelor practici și standardelor internaționale, utilizarea partajată a unor echipamente costisitoare.

În vederea realizării scopului general al sistemului național de cercetare, dezvoltare, inovare, prin Plan s-a urmărit:

- creșterea graduală a resurselor publice și private alocate cercetării științifice, dezvoltării tehnologice și inovării în acord cu obiectivul Lisabona 2010;
- îmbunătățirea sistemului de alocare a fondurilor publice pentru cercetare, dezvoltare, inovare și asigurarea masei critice a resurselor prin orientarea prioritară a acestora pe obiective semnificative, cu impact major la nivel național;
- crearea unui cadru legislativ coerent care să stimuleze parteneriatul public – privat în domeniul științei și tehnologiei;
- crearea mecanismelor și instrumentelor care să permită evidențierea și stimularea investițiilor private în cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică;
- stimularea unui mediu favorabil activității antreprenoriale din universități, institute de cercetare, dezvoltare, inovare și din alte entități de cercetare;
- apărarea proprietății intelectuale prin susținerea, din fonduri publice, a brevetării rezultatelor relevante ale cercetării științifice românești și protejarea internă și internațională a brevetelor.

Prin Planul Național de CDI s-a avut în vedere orientarea sistemului național de cercetare, dezvoltare, inovare în raport cu următoarele trei **obiective strategice**: *crearea de cunoaștere, creșterea competitivității economiei românești și creșterea calității sociale*.

- **Crearea de cunoaștere** are drept scop obținerea unor rezultate științifice și tehnologice de vârf, comparabile cu cele de la nivel european în scopul creșterii vizibilității internaționale a cercetării românești.
- **Creșterea competitivității economiei românești** se va realiza prin îmbunătățirea capacității de inovare a agenților economici și transferul cunoștințelor în practică pentru reducerea decalajelor economice, sociale și tehnologice față de nivelul mediu al Uniunii Europene.
- **Creșterea calității sociale** se va realiza prin: identificarea și eliminarea disparităților în ceea ce privește șansele de viață, diminuarea barierelor structurale care blochează accesul la bunuri și servicii de calitate în domenii de activitate cum sunt sănătatea, educația, locuirea, ocuparea, viața socială, bunăstarea psihică etc.;

punerea în evidență a percepțiilor, satisfacției și așteptărilor indivizilor, precum și a acțiunilor acestora pentru a-și îmbunătăți viața atât la nivel global, cât și la nivelul domeniilor de activitate; analiza într-o manieră dinamică, la diferite niveluri ale structurilor socio-economice, a consistenței politicilor cu acțiunile și a impactului acestora asupra bunăstării indivizilor; evidențierea de soluții alternative pentru elaborarea unei politici globale de dezvoltare bazate pe participarea socială.

Conceperea Planului Național de CDI are la bază următoarele principii:

1. Planul Național, ca principal mijloc prin care ANCS implementează Strategia Națională de CDI, se compune din **programe**. Acestea reprezintă instrumente pentru realizarea obiectivelor strategice ale activității de cercetare, dezvoltare și inovare.
2. În operaționalizarea programelor se au în vedere cele trei obiective strategice ale activității de CDI, ținându-se cont de necesitățile de dezvoltare a tuturor celor opt regiuni de dezvoltare ale României.
3. Programele Planului Național de CDI se armonizează cu obiectivele și direcțiile de acțiune ale Planului Național de Dezvoltare, ale altor strategii sectoriale elaborate la nivel național, precum și cu direcțiile de cercetare științifică ale Uniunii Europene.
4. În toate etapele derulării Planului, pentru fiecare din cele trei obiective strategice sunt utilizați indicatori pentru evidențierea atât a efectelor directe (indicatori de rezultate), cât și a celor propagate (indicatori de impact).
5. Dimensionarea alocațiilor pe programe este de competența ANCS și se realizează pe baza indicatorilor de prioritate strategică, prin corelare cu aportul programelor la atingerea obiectivelor strategice. Fundamentarea deciziei de alocare are la bază metodologii specifice aprobate prin Ordin al ministrului.
6. Fundamentarea Planului Național CDI are la bază un model investițional ce asigură feedback-ul între performanțele cercetării și gradul de realizare a obiectivelor strategice. Modelul include valori țintă pentru indicatorii care măsoară cele mai relevante rezultate urmărite la nivel strategic.
7. Alocarea investițiilor pentru cercetare, dezvoltare și inovare se realizează în funcție de *relevanța științifică*, *importanța* (economică, socială, de mediu), *fezabilitatea proiectelor* (potențialul de absorbție în producție a rezultatelor CDI) și *eficiența*, urmărindu-se obținerea avantajelor competitive în societate.
8. Alocarea fondurilor prin Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare se realizează pe bază de competiție, cu luarea în considerare a impactului pe termen scurt, mediu și lung a rezultatelor cercetării, dar și a riscului de obținere a rezultatelor scontate, diferențiat, în funcție de tipul cercetării.

Aceste principii conduc la responsabilizarea, în primul rând, a instituțiilor și personalului de cercetare față de rezultatele cercetării și inovării și creează condițiile pentru atragerea mediului economic în eficientizarea procesului de inovare și de transfer al rezultatelor cercetării în economie și societate.

Principalele contribuții aduse în noul Plan Național de CDI sunt cu referire la: reconsiderarea priorităților în domeniul CDI pentru perioada 2007 – 2013; modificarea modului de stabilire a nivelurilor de finanțare a diferitelor componente ale Planului; introducerea unor elemente care să conducă la dezvoltarea colaborărilor și constituirea parteneriatelor dintre diferiții actori din domeniul CDI; introducerea unor indicatori cantitativi și calitativi mai bine precizați care să conducă, pe de o parte, la rezultate concrete, cu efecte măsurabile, iar, pe de altă parte, să permită o evaluare mai riguroasă a rezultatelor obținute în activitatea de CDI.

Toate aceste elemente noi au ca bază introducerea unui mecanism investițional în finanțarea activității de CDI care, la rândul lui, va necesita constituirea, într-un viitor cât

mai apropiat, a unor structuri noi, specializate, care să desfășoare activitățile prin experți în domeniu, cu responsabilități precise.

Partea principală a PNCDI o constituie următoarele șase programe: **Resurse umane, Capacități, Idei, Competitivitate prin parteneriat, Inovare și Susținerea performanței instituționale.**

Având în vedere importanța finalizării cercetărilor prin rezultate practice, legate de dezvoltările tehnice și tehnologice, în Plan a fost introdus programul **Inovare** dedicat dezvoltării tehnologice și inovării.

Conform Comunicării Comisiei Europene COM 688/1995, “inovarea” constă în:

- a) înnoirea și lărgirea gamei de produse, servicii și piețe asociate;
- b) stabilirea de noi metode de producție, de aprovizionare și distribuție;
- c) introducerea de schimbări în management, organizarea muncii, condițiile de muncă și instruirea personalului.

Analiza gradului de performanță în inovare ia în considerare un număr relativ mare de indicatori, care sunt grupați în *cinci categorii* după cum urmează:

1. **Factori determinanți pentru inovare**, care măsoară condițiile structurale și potențialul de inovare. În această categorie se înscriu:
 - 1.1. numărul de absolvenți ai facultăților de științe și ingineriești la mia de locuitori cu vârste cuprinse între 20 și 29 de ani;
 - 1.2. procentul din numărul de locuitori cu vârste între 25 și 64 de ani care au o “educație terțiară”;
 - 1.3. numărul de linii de bandă largă (“broadband” – BB) la suta de locuitori;
 - 1.4. procentul din numărul de locuitori cu vârste între 25 și 64 de ani care participă la educația continuă;
 - 1.5. procentul din populația cu vârste cuprinse între 20 și 24 de ani care posedă cel puțin studii medii.
2. **Crearea de elemente de cunoaștere**, care măsoară investițiile în activitățile de C&D. Indicatorii care aparțin acestei categorii sunt:
 - 2.1. procentul din PIB alocat finanțării publice pentru activitățile de *cercetare – dezvoltare* (C&D);
 - 2.2. procentul din PIB care reprezintă contribuția sectorului de afaceri la finanțarea C&D;
 - 2.3. raportul dintre finanțarea C&D de nivel tehnologic mediu și înalt și cheltuielile de producție;
 - 2.4. ponderea întreprinderilor care primesc fonduri publice pentru inovare;
 - 2.5. ponderea finanțării de către sectorul de afaceri a cheltuielilor pentru activitățile de C&D din universități;
3. **Inovarea și antreprenoriatul**, care măsoară eforturile de inovare la nivelul firmei. În această categorie se numără:
 - 3.1. procentul de IMM – uri care desfășoară activități de inovare proprii;
 - 3.2. procentul de IMM – uri inovative care colaborează;
 - 3.3. ponderea cheltuielilor de inovare din cifra de afaceri totală;
 - 3.4. procentul din PIB destinat achizițiilor de *tehnică de calcul și de comunicații* (TIC);
 - 3.5. procentul de IMM – uri care suferă transformări de natură non – tehnică;
4. **Aplicarea**, care evaluează gradul de inovare prin prisma activităților lucrative a forței de muncă și a valorii adăugate de acestea în sectoarele inovative. Indicatorii din această categorie sunt:
 - 4.1. ponderea salariaților care desfășoară activități “high tech”;
 - 4.2. ponderea exporturilor de produse “high tech”;

- 4.3. procentul din cifra totală de afaceri a valorii vânzărilor de “produse noi pe piață”;
 - 4.4. procentul de produse noi pentru firme dar care nu sunt în același timp noi pentru piață;
 - 4.5. procentul de muncitori angrenați în fabricația de produse la nivel tehnologic înalt și mediu.
5. *Proprietatea intelectuală*, care măsoară rezultatele obținute în termenii obținerii de “know-how” de succes. Această categorie conține o serie de indicatori la milionul de locuitori:
- 5.1. numărul de patente înregistrate la EPO (“European Patent Office”);
 - 5.2. numărul de patente înregistrate în SUA la NIST;
 - 5.3. numărul de familii “triadice” de patente (cele înregistrate în Europa, SUA și Japonia);
 - 5.4. numărul de mărci înregistrate;
 - 5.5. numărul de produse certificate.

În conformitate cu H. G. nr. 475 / 2007 prin Programul de Inovare, din cadrul Planului Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare II, se are în vedere susținerea proiectelor de cercetare precompetitivă, inițiate de agenți economici și realizate în colaborare cu entități de cercetare – dezvoltare și inovare, precum și dezvoltarea infrastructurii de inovare.

1.2. Obiectiv general

Programul de INOVARE are ca obiectiv general creșterea capacității de inovare, dezvoltarea tehnologică și asimilarea în producție a rezultatelor cercetării, în vederea îmbunătățirii competitivității economiei naționale și a creșterii calității vieții.

1.3. Obiective specifice și acțiuni

Programul **INOVARE** are ca obiective specifice următoarele:

1. întărirea capacității de inovare a întreprinderilor și consolidarea contribuției lor la crearea de noi produse și piețe bazate pe valorificarea rezultatelor cunoașterii;
2. stimularea parteneriatului dintre agenți economici și entități de cercetare;
3. dezvoltarea capacității de transfer tehnologic în universități;
4. stimularea capacității de absorbție a rezultatelor CDI de către IMM –uri;
5. implementarea agendelor strategice elaborate în cadrul platformelor tehnologice;
6. crearea și dezvoltarea de infrastructuri de inovare;
7. dezvoltarea infrastructurii și managementului calității.

Pentru realizarea acestor obiective vor fi întreprinse următoarele acțiuni:

1. crearea de produse și tehnologii la inițiativa agenților economici;
2. crearea și / sau dezvoltarea infrastructurii de inovare:
 - Parcuri științifice și / sau tehnologice
 - Centre de transfer tehnologic
 - Centre de brokeraj, magazine ale cunoașterii
 - Incubatoare tehnologice;
3. sprijinirea ofertei de servicii suport pentru inovare;
4. sprijinirea dezvoltării infrastructurii de atestare a calității;
5. sprijinirea acreditării laboratoarelor de încercări și analiză;

6. sprijinirea implementării și dezvoltării sistemului de management al calității;
7. sprijinirea formării și dezvoltării de rețele inovative;
8. sprijinirea activității platformelor tehnologice;
9. organizarea de concursuri cu premii pe domenii cu potențial inovativ pe plan național.

1.4. Structura Programului

În vederea îndeplinirii **obiectivelor și realizării cadrului necesar acțiunilor prevăzute**, Programul este conceput, structurat, finanțat și monitorizat în cadrul a 4 module cu următoarele obiective:

Modulul 1 – Dezvoltare de produs – sisteme susține derularea de proiecte având ca scop transferul tehnologic al rezultatelor cercetării tehnologice și inovării, cât și sprijinirea valorificării brevetelor de către agenții economici pentru:

- realizarea de către agenți economici a unor produse, tehnologii și servicii noi sau modernizate;
- stimularea inovării produselor, tehnologiilor și serviciilor realizate de către agenții economici.

Se are în vedere întărirea capacității de inovare a întreprinderilor și consolidarea contribuției acestora la crearea de noi produse / tehnologii / servicii și piețe bazate pe valorificarea rezultatelor cunoașterii. Se finanțează de la buget cercetarea industrială și dezvoltarea experimentală (inclusiv crearea de prototipuri dacă acestea nu sunt destinate comercializării). Se urmărește ca firma sau firmele beneficiare să identifice și entități de cercetare asigurând condiții de colaborare cu ele.

Modulul 2 - Crearea și / sau dezvoltarea entităților și structurilor de susținere a inovării este destinat proiectelor pentru crearea și dezvoltarea de infrastructuri cu facilități pentru transferul de cunoaștere, înființarea și funcționarea de întreprinderi inovative din categoriile Parcuri științifice și / sau tehnologice, Centre de transfer tehnologic, Centre de brokeraj, Magazine ale cunoașterii, Incubatoare tehnologice, constituirea și dezvoltarea de rețele inovative.

Se asigură stimularea parteneriatului dintre universități, institute de cercetare și agenți economici, crearea de firme inovative (*start-up, spin-off*) prin utilizarea parcurilor și platformelor tehnologice, prin inițiative individuale ale entităților de CDI.

Modulul 3 - Servicii suport pentru inovare se adresează unităților de CDI care pot dezvolta acțiuni în vederea susținerii activităților inovative ale IMM – urilor, acțiuni pentru clustere și rețele inovative de IMM – uri, crearea și dezvoltarea de portaluri științifice, târguri virtuale științifice, promovarea și diseminarea cunoștințelor și rezultatelor CDI.

Se dezvoltă sprijinul acordat agenților economici prin susținerea informării, consultanței, brevetării: consultanță pentru brevetare, dezvoltarea capacității consultanților în domeniul proprietății intelectuale, susținerea dezvoltării de clustere și a rețelelor inovative de IMM – uri.

Modulul 4 - Infrastructura și Managementul calității sprijină proiectele pentru dezvoltarea infrastructurii de atestare a calității, pentru acreditarea laboratoarelor de încercări și analiză, pentru implementarea și dezvoltarea sistemului de management al calității.

Se are în vedere crearea de avantaje competitive ca urmare a implementării și dezvoltării sistemelor de management al calității, asigurându-se condiții calitative prin funcționarea la parametrii corespunzători a structurilor de atestare, încercare și analiză.

Modulul 5 – Cooperare europeană se adresează agenților economici, persoane juridice române, interesați să dezvolte proiecte în cadrul Inițiativei **EUREKA** și anume, creșterea competitivității economiei românești, în special a industriei, prin obținerea de produse, tehnologii și servicii noi. În cadrul Modulului se continuă activitatea EUREKA-R, componentă a Inițiativei EUREKA, *instrument inovativ*, menit ca, prin colaborarea dintre agenții economici și institute de cercetare în domeniul tehnologiilor avansate, dezvoltării tehnologice, transferului de tehnologie și inovare, să ajute țările membre ale Inițiativei EUREKA să obțină și să exploateze tehnologii noi necesare creșterii competitivității economiilor și calității vieții, acesta fiind și scopul pentru care a fost înființată Inițiativa. Programul **EUROSTARS** reprezintă o noua inițiativă europeană, menită să ajute la sprijinirea realizării de activități de cercetare – dezvoltare de către IMM - urile cu specific inovativ. EUROSTARS reprezintă și o primă colaborare între EUREKA și Programul Cadru 7 al Uniunii Europene. Baza creării EUROSTARS a fost aplicarea articolului 169 din Tratatul European. Până în prezent participă 27 de țări. Prima competiție internațională va fi lansată în toamna anului 2008.

Toate Modulele își desfășoară activitatea în regim competițional prin sesiuni anuale, desfășurate în conformitate cu prevederile conținute în prezentul document.

În acord cu direcțiile de acțiune ce revin Programului INOVARE se pot organiza și acțiuni competiționale din categoria concursurilor cu premii pe domenii cu potențial inovativ pe plan național.

1.5. Indicatori de rezultat

În realizarea, selectarea proiectelor și derularea contractelor vor fi vizați următorii indicatori care vor permite cuantificarea eficienței Programului:

Denumirea indicatorilor	UM / an
1. Număr de proiecte CDI finanțate	Nr.
2. Rata de succes a solicitărilor de proiecte CDI	%
3. Ponderea contribuției financiare private pe proiecte CDI, din care contribuție financiară directă	% %
4. Număr de produse transferabile obținute	Nr.
5. Număr de cereri de brevete depuse în urma proiectelor, din care:	Nr.
- Naționale	Nr.
- EPO (UE)	Nr.
- USPTO (SUA)	Nr.
- Triadice (U.E., SUA, Japonia)	Nr.
6. Număr de brevete acordate în urma proiectelor, din care:	Nr.
- Naționale	Nr.
- EPO (UE)	Nr.
- USPTO (SUA)	Nr.
- Triadice (U.E., SUA, Japonia)	Nr.
7. Număr de IMM – uri participante în proiecte	Nr.
8. Număr de proiecte de parcuri științifice	Nr.
9. Valoarea tranzacțiilor efectuate în centrele de transfer tehnologic	Mii lei
10. Număr de centre de brokeraj susținute	Nr.
11. Număr de incubatoare tehnologice sprijinite	Nr.
12. Număr de rețele inovative sprijinite	Nr.

13. Număr de platforme tehnologice sprijinite	Nr.
14. Valoarea investiției în infrastructură de certificare a calității	Mii lei
15. Număr de laboratoare de certificare a calității acreditate	Nr.
16. Număr unități CDI care au implementat sisteme de management al calității	Nr.
17. Valoarea proiectelor CDI desfășurate în cadrul concursurilor naționale de inovare	Mii lei
18. Valoarea premiilor oferite în cadrul concursurilor naționale de inovare	Mii lei

1.6. Bugetul Programului

Programul INOVARE are alocat, pentru perioada 2007-2013, un buget în valoare de **2.025 milioane lei** [20, anexa 2], care va fi repartizat anual, conform prevederilor din Bugetul de stat referitoare la cercetare – dezvoltare. Plafoanele de angajare pe ani vor fi făcute cunoscute la anunțarea competițiilor de propuneri de proiecte.

1.7. Calendarul Programului

Selectarea proiectelor ce vor fi contractate se va face în sistem competițional [1], competițiile vor fi organizate anual, după un program ce va fi dat publicității în timp util.

În anul 2008 va mai fi scos la competiție Modulul 5, Cooperare europeană, în conformitate cu prezentul Pachet de informații. Termenele de depunere a propunerilor de proiecte vor fi **24 aprilie** și respectiv **10 septembrie 2008**.

1.8. Etica în cercetare

Etica în activitățile de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și de inovare, denumite în continuare activități de cercetare – dezvoltare, se bazează pe un ansamblu de principii morale și de proceduri destinate respectării acestora.

Organizarea, desfășurarea competiției și derularea proiectelor admise la finanțare se supun prevederilor Legii nr. 206 din 27 mai 2004, ale Legii nr. 64 din 11 octombrie 1991 republicată în 15 octombrie 2002 și a Legii nr. 8 din 14 martie 1996, cu modificările ulterioare. Activitățile de cercetare – dezvoltare vor respecta, de asemenea, reglementările internaționale în domeniu precum și legislația specifică a Uniunii Europene.

Pentru detalii consultați cadrul legislativ al Consiliului National de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării la adresa:
http://www.mct.ro/ancs_web/index.php?action=view&idcat=482

Derularea competiției în cadrul Planului Național reprezintă o activitate specifică, importantă, destinată cercetării – dezvoltării și inovării, în care pot fi identificate, de asemenea, aspecte de etică.

În acest sens se solicită în mod expres evaluatorilor de a asigura sine die întreaga confidențialitate asupra documentelor și informațiilor la care au acces în procesul competițional și de a nu le folosi în scopuri personale sau altele.

În cazul în care directorul de proiect a depus mai multe propuneri de proiect la aceeași competiție, iar acestea întrunesc punctajul stabilit pentru acordarea finanțării, directorul proiectului trebuie să opteze pentru finanțarea unei singure propuneri de proiect.

Specialiștii care compun atât organismele de conducere, cât și organismele științifice de coordonare ale Programelor, din cadrul Planului Național CDI II, nu pot avea și calitatea de

Director de proiect la proiectele derulate în cadrul Programelor pe care le conduc / coordonează științific, întrucât s-ar afla astfel, în conflict de interese.

1.9. Legislație

Desfășurarea activităților din Programul INOVARE va fi posibilă numai cu respectarea următoarelor reglementări în vigoare:

1. O. G. nr. 57 din 16 august 2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică;
2. Legea nr. 324 din 2003, prin care a fost aprobată cu modificări O. G. nr. 57 din 2002;
3. O. G. nr. 86 din 2003, aprobată cu modificări prin Legea nr. 609 din 2003, cu modificările ulterioare;
4. O. G. nr. 38 din 2004, aprobată cu modificări prin Legea nr. 230 din 2004;
5. Legea nr. 230 din 2004, cu modificările ulterioare;
6. O. G. nr. 94 din 2004, aprobată cu modificări prin Legea nr. 507 din 2004, cu modificările ulterioare;
7. O. G. nr. 41 din 2005, aprobată cu modificări prin Legea nr. 97 din 2006, cu modificările ulterioare;
8. Legea nr. 381 din 2005;
9. O. U. G. nr. 88 din 2006;
10. O. G. nr. 58 din 2006, aprobată cu modificări prin Legea nr. 499 din 2006;
11. Legea nr. 499 din 2006;
12. Hotărârea nr. 1579 din 18 decembrie 2002 pentru aprobarea Normelor metodologice privind stabilirea categoriilor de cheltuieli pentru activități de cercetare – dezvoltare și de stimulare a inovării, finanțate de la bugetul de stat;
13. Legea nr. 319 din 8 iulie 2003 privind Statutul personalului de cercetare – dezvoltare;
14. Hotărârea nr. 1265 din 13 august 2004 pentru aprobarea Normelor metodologice privind contractarea, finanțarea, monitorizarea și evaluarea programelor, proiectelor de cercetare – dezvoltare și inovare și a acțiunilor cuprinse în Planul național de cercetare – dezvoltare și inovare;
15. Hotărârea nr. 1266 din 13 august 2004 pentru aprobarea Normelor metodologice privind contractarea, finanțarea, monitorizarea și evaluarea proiectelor din planurile sectoriale de cercetare – dezvoltare;
16. Hotărârea nr. 991 din 2 august 2006 privind modificarea alin. (2) al articolului unic din H. G. nr. 1266 din 2004 pentru aprobarea Normelor metodologice privind contractarea, finanțarea, monitorizarea și evaluarea proiectelor din planurile sectoriale de cercetare – dezvoltare;
17. Decizia nr. 9012 din 18 ianuarie 2006 a Președintelui ANCS pentru aprobarea Normelor metodologice privind acordarea înlesnirilor la plata obligațiilor bugetare restante pentru unitățile de cercetare – dezvoltare sub formă de ajutor de stat, evaluarea și monitorizarea programelor de investiții ale unităților de cercetare-dezvoltare beneficiare;
19. H.G. nr. 217 din 28 februarie 2007 privind aprobarea Strategiei naționale în domeniul cercetării – dezvoltării și inovării pentru perioada 2007-2013;
20. H. G. nr. 475 din 23 mai 2007 privind aprobarea Planului Național de cercetare – dezvoltare și inovare II, pentru perioada 2007 - 2013;
21. Legea nr. 206 din 27 mai 2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare;
22. O. U. G. nr. 117 din 21 decembrie 2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, aprobată prin Legea 137 din 17 mai 2007;
23. Community framework for state aid research and development and innovation. În http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/legislation.html OJ C 323 din 30.12.2006;

24. Legea 64 din 11 octombrie 1991 privind brevetele de invenție, republicată în M. O. 752 din 2002;
 25. Legea 8 din 14 martie 1996 privind drepturile de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare;
 26. Legea 500 din 11 iulie 2003 privind finanțele publice;
 27. H. G. nr. 551 din 6 iunie 2007 privind aprobarea Criteriilor și Metodologiei de evaluare și atestare a capacității de a desfășura activități de cercetare – dezvoltare;
 28. H.G. nr. 119 din 5 februarie 2004 privind stabilirea condițiilor pentru introducerea pe piață a mașinilor industriale;
 29. Ordin I.N.S. nr. 337 din 10 aprilie 2007 privind actualizarea clasificării activităților din economia națională – CAEN;
 30. Decizia Președintelui A. N. C. Ș. nr. din 2007 de punere în aplicare a Schemei de ajutor de stat nr. cu titlul “Finanțarea proiectelor CD&I conform Planului Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare II”;
 31. O. G. nr. 5 din 1998, privind participarea României la inițiativa europeană EUREKA, în condițiile Declarației de la Hanovra și ale Memorandumului de înțelegere dintre membrii EUREKA, din 6 noiembrie 1985;
 32. Legea nr. 174 din 1998 de aprobare a Ordonanței Guvernului nr. 5 din 1998;
 33. H. G. nr. 164 din 1997, privind sprijinirea participării României la inițiativa europeană EUREKA;
 34. H. G. nr. 631 din 1998, privind sprijinirea participării României la inițiativa europeană EUREKA.
- notă: în conținutul Pachetului de informații sunt indicate trimiteri: [], la această legislație.

2. INSTRUCȚIUNI PRIVIND MODUL ÎN CARE SE POATE SOLICITA ȘI OBTINE FINANȚAREA PENTRU PROIECTE ÎN CADRUL PROGRAMULUI

2.1. Categoriile de participanți la program

La realizarea proiectelor pot participa persoane juridice și fizice române, legal constituite, care îndeplinesc condițiile de eligibilitate [1]. În conformitate cu prevederile O. G. nr. 57 / 2002, aprobată prin Legea nr. 324 / 2003, cu modificările și completările ulterioare, la realizarea programului pot participa și primi finanțare din bugetul Programului, în condițiile prezentului Pachet de informații, unități și instituții din următoarele categorii:

1. Unități de drept public, atestate [1], [27] în acest sens, cuprinse în sistemul de cercetare – dezvoltare de interes național:
 - a) institute naționale de cercetare – dezvoltare;
 - b) institute, centre sau stațiuni de cercetare ale Academiei Române și de cercetare – dezvoltare ale academiilor de ramură;
 - c) instituții de învățământ superior acreditate sau structuri ale acestora;
2. Unități și instituții de drept public:
 - a) institute, centre sau stațiuni de cercetare – dezvoltare organizate ca instituții publice;
 - b) institute sau centre de cercetare – dezvoltare organizate în cadrul societăților naționale, companiilor naționale și regiilor autonome sau ale administrației publice centrale și locale;
 - c) centre internaționale de cercetare – dezvoltare înființate în baza unor acorduri internaționale;
 - d) alte instituții publice sau structuri ale acestora care au în obiectul de activitate cercetarea – dezvoltarea;

3. Unități și instituții de drept privat:

- a) unități de cercetare – dezvoltare organizate ca societăți comerciale;
- b) societăți comerciale, precum și structurile acestora, care au ca obiect de activitate și cercetarea – dezvoltarea;
- c) instituții de învățământ superior private acreditate sau structuri ale acestora;
- d) organizații neguvernamentale care au ca obiect de activitate și cercetarea – dezvoltarea.

Categoriile indicate la punctul 1 sunt entități legale cu activitate de cercetare și / sau dezvoltare (cod în clasa CAEN 72) în obiectul de activitate, ca unități de drept public.

Categoriile indicate la punctele 2 și 3 sunt entități legale cu activitate de cercetare și / sau dezvoltare (cod în clasa CAEN 72) în obiectul de activitate, care prestează activități cu caracter economic, respectiv activități care constau în oferirea de bunuri și / sau servicii pe piață, beneficiare ale Schemei ajutorului de stat [30].

Pe lângă acestea, intră în categoria beneficiarilor „ajutorului de stat” și universitățile / entitățile de cercetare care desfășoară atât activități economice, cât și activități non - economice, în condițiile în care acestea nu țin contabilitate separată pentru cele două activități, chiar și în cazurile în care ajutorul este acordat pentru activitatea non - economică principală¹ a acestora. În aceste condiții, entitățile de cercetare sunt calificate drept agenți economici.

Se consideră că un agent economic primește „ajutor de stat” indirect prin intermediul unei entități de cercetare, parte în proiect, dacă este îndeplinită una dintre următoarele condiții:

- agentul economic participant nu suportă în totalitate costul proiectului (din ajutor de stat și din finanțare din surse proprii);
- rezultatele proiectului care conduc la nașterea unor drepturi de proprietate intelectuală ce pot fi diseminate pe scară largă și orice drept de proprietate intelectuală asupra rezultatelor cercetării / dezvoltării / inovării care rezultă din activitatea entității de cercetare sunt în întregime atribuite entității în cauză;
- entitatea de cercetare nu primește de la agenții economici participanți compensarea echivalentă la prețul pieței aferentă drepturilor de proprietate intelectuală care rezultă din activitatea realizată de entitate în cadrul proiectului în cauză și care a fost transferată agentului economic partener. Orice contribuție a agentului economic partener la costurile entității de cercetare va fi dedusă din aceasta compensare.

Principalii beneficiari ai programului se consideră toate acele sectoare și domenii în care:

- se desfășoară activitățile CDI din cadrul programului;
- au impact activitățile CDI desfășurate în cadrul programului;
- se aplică rezultatele CDI obținute în cadrul programului.

Beneficiarii direcți, în condițiile reglementate de Schema de ajutor de stat nr. ..., sunt unitățile economice (agenții economici, societățile comerciale, companii naționale și regii autonome, instituții de cercetare care primesc finanțare pentru activități cu caracter economic), unități ale administrației centrale și locale în sensul obiectivului general al Programului. Unitățile administrației centrale și locale sunt exceptate de la finanțare din fonduri publice – în caz de participare cu susținere financiară proprie, aceasta va fi luată în considerare ca „ajutor de stat” în determinarea cotelor de finanțare destinate proiectului.

¹ Prin activitate non - economica se înțelege:

- activități educaționale pentru perfecționarea resurselor umane;
- activități de CD independente sau în colaborare pentru extinderea cunoștințelor și o mai bună înțelegere;
- diseminarea rezultatelor cercetării;
- activități de transfer tehnologic (vânzarea de licențe, crearea de spin-off-uri sau alte forme de management al cunoașterii, create de organizațiile de cercetare), dacă sunt de natură internă, și toate veniturile din aceste activități sunt reinvestite în activitățile principale ale organizației de cercetare. Prin natura internă se înțeleg situațiile în care managementul cunoașterii în cadrul organizațiilor de cercetare este realizat de un departament sau altă formă de organizare subordonată organizației de cercetare în cauză sau acesteia în colaborare cu altă organizație de cercetare. Contractarea de astfel de servicii de la terți prin achiziții publice nu afectează natura internă a acestor activități.

Colaboratorii internaționali, persoane juridice, pot participa în proiectele din Programul INOVARE, în calitate de parteneri în realizarea proiectului, dar nu pot fi conducători de proiect. Resursele financiare ale acestora se vor asigura din fonduri proprii.

2.2. Condiții de eligibilitate a participanților

Participanții la program trebuie să corespundă criteriilor generale de eligibilitate a potențialilor contractori, stabilite prin cap. III – “*Eligibilitatea potențialilor contractori*”, [14] cât și restricțiile [23], respectiv:

1. în calitate de persoane fizice sau juridice române legal constituite trebuie:
 - a) să nu fie declarate, conform legii, în stare de incapacitate de plată;
 - b) plățile / conturile să nu fie blocate conform unei hotărâri judecătorești;
 - c) să nu existe, în urma verificărilor întreprinse de Autoritatea contractantă, declarații inexacte cu privire la informațiile solicitate de aceasta persoanei fizice sau reprezentantului persoanei juridice, în vederea selectării contractorilor;
 - d) să nu fi încălcat prevederile unui alt contract de finanțare încheiat anterior cu o Autoritate contractantă.
2. o condiție de eligibilitate suplimentară a potențialilor contractori, valabilă în cazul propunerilor de proiecte de cercetare – dezvoltare, constă în:
 - a) pentru persoanele juridice, activitatea de cercetare – dezvoltare să fie prevăzută în obiectul lor de activitate stabilit potrivit legii și persoana juridică respectivă să fie atestată pentru a desfășura aceste activități, potrivit legii [1], [27];
 - b) pentru persoanele fizice, acestea trebuie să fie autorizate, în condițiile legii, să desfășoare activitate de cercetare științifică [1].
3. în conformitate cu legislația europeană privind ajutorul de stat în domeniul cercetării agenții economice care participă la accesarea de fonduri publice trebuie să:
 - a) nu fi primit ajutor de minimis pentru aceleași costuri eligibile pentru care solicită ajutor de stat în cadrul proiectului propus;
 - b) nu fi îndeplinit nici o condiție pentru ca instituția să fie considerată “firma în dificultate”, conform Liniilor Directoare comunitare cu privire la ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate (2004 / C244 / 02).
4. potențialul contractor certifică, prin declarație scrisă pe propria răspundere și, dacă i se cere, face dovada către Autoritatea contractantă, prin documentele corespunzătoare, că îndeplinește condițiile prevăzute mai sus.
5. când din consorțiu face parte și o entitate de cercetare aceasta va trebui să facă dovada prin declarație scrisă pe propria răspundere de îndeplinirea condițiilor pentru a nu fi considerată agent economic.

2.3. Tipuri și categorii de proiecte, activități care pot fi finanțate în cadrul Programului

În cadrul programului sunt admise următoarele tipuri de proiecte:

- **PROIECTE DE CERCETARE – DEZVOLTARE - INOVARE** cu următoarea categorie:

Proiecte CDI ORIENTATE reprezentând proiecte de inovare și transfer tehnologic pentru produse / tehnologii / servicii – principalul instrument pentru implementarea Modulului 1 Dezvoltare produs - sisteme.

În cadrul Modulului 1 proiectele orientate sunt proiecte propuse la inițiativa și în beneficiul unuia sau mai multor agenți economici care au activitate de cercetare – dezvoltare în obiectul de activitate.

Oricare dintre structurile indicate la subcap. 2.1 punctele 2 și 3 poate beneficia de ajutor de stat pe acest tip de proiect. Proiectul orientat este propus de un agent economic, individual sau în colaborare cu alți agenți economici și / sau entități de cercetare. Conducătorul proiectului este agentul economic.

Rezultatele proiectului aparțin în totalitate agentului economic / agenților economici beneficiari de ajutor de stat. Distribuția rezultatelor între mai mulți agenți economici participanți la proiect se face în conformitate cu Acordul ferm de colaborare anexat Contractului de finanțare și va respecta în principiu contribuția fiecăruia la obținerea acestor rezultate.

Costurile proiectului sunt susținute în întregime de agentul economic / agenții economici care beneficiază de rezultatele proiectului. Aceste costuri se acoperă din ajutorul de stat furnizat și din fondurile proprii ale beneficiarului. În cazul unui consorțiu cu o entitate de cercetare, activitățile realizate în cadrul proiectului de către entitatea de cercetare **se vor finanța în totalitate** de agentul economic / agenții economici.

Proiectele orientate se finanțează pe tipul de activitate, aplicându-se cotele de finanțare, pe fiecare agent economic, partener în consorțiu, conform tabelului 1. Ajutorul pentru procurarea de servicii suport și de consultanță pentru inovare și cel pentru inovare de proces și organizațională în servicii se acorda numai dacă sunt respectate condițiile prezentate în capitolul 15 [30].

Din cadrul acestui tip de proiect, pentru fiecare categorie fac parte următoarele subcategorii de proiect:

PDP – proiect dezvoltare produs,
PDT – proiect dezvoltare tehnologie,
PDS – proiect dezvoltare serviciu.

- **PROIECTE DE INVESTIȚII** – proiecte de dezvoltare a structurilor de susținere a inovării, proiecte de dezvoltare a infrastructurii de evaluare (informații detaliate referitoare la această categorie de proiecte vor fi adăugate în Pachetul de informații în momentul scoaterii la competiție);
- **PROIECTE SUPORT** – proiecte pentru servicii suport pentru inovare, proiecte de certificare a conformității și a sistemului de management al calității (informații detaliate referitoare la această categorie de proiecte vor fi adăugate în Pachetul de informații în momentul scoaterii la competiție).
- **PROIECTE DE COOPERARE EUROPEANĂ** - proiecte de dezvoltare tehnologică, inovare, transfer de tehnologie și implementare în producție din următoarele categorii:

Proiecte tradiționale EUREKA

Proiecte de tip CLUSTER (componente ale proiectelor de tip CLUSTER – EUREKA)

Proiecte de tip EUROSTARS

Prin respectarea condițiilor impuse de Cadrul comunitar pentru acordarea ajutorului de stat în domeniul cercetării, proiectele din aceste categorii vor respecta prevederile Schemei de ajutor de stat nr. [30], fiind valabile cele precizate mai înainte referitor la proiectele CDI orientate.

Prin proiectele orientate și proiectele de cooperare europeană EUREKA se acordă ajutor de stat pentru cercetare industrială, dezvoltare experimentală, activități pentru obținerea și protejarea drepturilor de proprietate industrială, studii tehnice de fezabilitate, inovare de

proces și organizațională în servicii, procurarea de servicii suport și de consultanță pentru inovare.

Categoriile de activități care pot fi finanțate, din fonduri publice (activități eligibile), în cadrul programului sunt următoarele:

- activități de cercetare industrială (cercetare aplicativă) și dezvoltare experimentală (dezvoltare tehnologică precompetitivă), inclusiv activități de evaluare a performanțelor și conformității produselor / tehnologiilor / serviciilor (testare, verificare, încercări, măsurători, analize etc);

Cercetarea aplicativă [1] - activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii;

Dezvoltare tehnologică [1] - formată din activitățile de inginerie a sistemelor și de inginerie tehnologică, prin care se realizează aplicarea și transferul rezultatelor cercetării către agenții economici, precum și în plan social, având ca scop introducerea și materializarea de noi tehnologii, produse, sisteme și servicii, precum și perfecționarea celor existente, și care cuprinde:

a) cercetarea precompetitivă, ca activitate orientată spre transformarea rezultatelor cercetării aplicative în planuri, scheme sau documentații pentru noi produse, procese sau servicii, incluzând fabricarea modelului experimental și a primului prototip, care nu pot fi utilizate în scopuri comerciale;

- elaborarea de studii de fezabilitate tehnică;
- protejarea drepturilor de proprietate intelectuală;
- inovare organizațională și de proces în servicii;
- procurarea de servicii suport și de consultanță pentru inovare;

Pentru întreprinderi și orice alte tipuri de beneficiari calificați ca întreprinderi în înțelesul art. 87(1) al Tratatului Comunității Europene, cotele maxime de finanțare publică pe tipuri de activități sunt cele din tabelul 1 [23]:

Tabelul 1

Tipul întreprinderii* (agent economic):	Proiecte CDI orientate		
	mari	mijlocii	mici
<i>Categoria de activitate (ce poate primi finanțare de buget):</i>			
Cercetare industrială [CI]	50%	60%	70%
Cercetare industrială [CI]	65% **	75% **	80% **
Dezvoltare experimentală [DE]	25%	35%	45%
Dezvoltare experimentală [DE]	40% **	50% **	60% **
Studii de fezabilitate tehnică [S] (pentru cercetare industrială [CI] sau dezvoltare experimentală [DE])	65% [SCI]	75% [SCI]	
	40% [SDE]	50% [SDE]	
Protejarea drepturilor de proprietate intelectuală (pentru cercetare industrială sau dezvoltare experimentală) [P]	-	60% [PCI]	70% [PCI]
	-	35% [PDE]	45% [PDE]
Inovare organizațională și de proces în servicii [IO]	15% ***	25%	35%
Servicii suport și de consultanță pentru inovare [SS]	-	max. 0,2 mil. Euro pe 3 ani	

* întreprinderile mici și mijlocii sunt cele definite conform CEE nr. 361 din 6 mai 2003, Legii nr. 346 din 2004 și O. G. nr. 27 din 2006 (Tab. 2);

** aceste cote **pot fi utilizate numai** în conformitate cu secțiunea 5.1.3.(b) a Cadrului comunitar privind ajutorul de stat de CDI (323/2006):

- proiectul este realizat în colaborare efectivă (parteneriat) a cel puțin doi agenți economici independenți unul de altul, prin colaborare efectivă se înțelege:
 - nicio întreprindere nu suportă singură mai mult de 70 % din cheltuielile eligibile ale proiectului;
 - pentru întreprinderi mari, dacă cooperează cu cel puțin un IMM;
 - subcontractarea nu este considerată o colaborare efectivă; la Programul INOVARE subcontractarea este interzisă.
- dacă rezultatele din cercetarea industrială sunt diseminate; acestea se consideră difuzate pe scară largă în conferințe tehnice și științifice, publicarea în publicațiile științifice sau tehnice sau stocate în baze de date în care datele de cercetare pot fi consultate în mod liber (activitățile de diseminare nu sunt eligibile și costurile acestora trebuie susținute din fonduri proprii).

*** este obligatorie colaborarea cu una sau mai multe întreprinderi mici sau mijlocii care dețin cel puțin 30% din costurile eligibile ale proiectului.

Tabelul 2

Definiția întreprinderilor mici și mijlocii			
Criteriu	micro-întreprinderi	întreprinderi mici	întreprinderi medii
număr de angajați	până la 9	între 10 și 49	între 50 și 249
cifra de afaceri	până la 2 mil. Euro	până la 10 mil. Euro	până la 50 mil. Euro
active totale	până la 2 mil. Euro	până la 10 mil. Euro	până la 43 mil. Euro
valorile sunt aplicabile în cazul întreprinderii autonome	<p>1. dacă nu deține acțiuni ale altor întreprinderi, și nici alte întreprinderi nu dețin acțiuni ale sale, sau</p> <p>2. dacă deține mai puțin de 25% din acțiunile uneia sau mai multor întreprinderi, și alte întreprinderi dețin mai puțin de 25% din acțiunile sale, cu condiția ca aceste întreprinderi să nu fie interconectate (legate), sau</p> <p>3. dacă dețin în total mai puțin de 25% din acțiunile întreprinderilor interconectate, și acestea dețin în total mai puțin de 25% din acțiunile sale, sau</p> <p>4. dacă alte întreprinderi dețin fiecare între 25 și 50% din acțiunile sale, cu condiția să nu fie interconectate și să fie de următoarele tipuri:</p> <p>a) corporații de investiții publice, companii de capital de risc, sau finanțatori cu interes mai scăzut de 1,25 milioane Euro;</p> <p>b) universități sau centre de cercetare non - profit;</p> <p>c) investitori instituționali, inclusiv centrele regionale de dezvoltare;</p> <p>d) autorități locale autonome cu bugete anuale de mai puțin de 10 milioane de Euro și mai puțin de 5 milioane de locuitori.</p>		
<p>pentru întreprinderile care nu sunt autonome se va consulta:</p> <p style="text-align: right;">http://www.mimmc.ro/files/imm/Definitia_IMM.doc</p>			

Întreprinderile mari sunt oricare alte întreprinderi care nu intră în definițiile din Regulamentul menționat.

Categoriile de activități admise prevăzute în prezentul pachet de informații sunt definite conform prevederilor din:

- Legea nr. 324 / 2003 pentru aprobarea O. G. nr. 57 / 2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, cu toate modificările și completările ulterioare;
- Community framework for state aid research and development and innovation [23].

2.3.5. Modulul 5 – Cooperare europeană

Proiectele de cooperare europeană susțin derularea de activități de cercetare industrială și dezvoltare experimentală în cadrul unor parteneriate europene (din țări membre ale Inițiativei EUREKA) având ca scop:

- stimularea firmelor românești, în special **IMM** – uri, pentru pătrunderea pe piețele europene și mondiale cu tehnologii și produse inovative, dezvoltate în cadrul proiectelor EUREKA;
- creșterea gradului de înlocuire a produselor și tehnologiilor de import, prin producerea acestora în cadrul firmelor românești;
- stimularea participării **IMM** – urilor românești, cu profil inovativ și / sau de producție la proiecte EUREKA;
- întărirea colaborării dintre unitățile de cercetare (institute și universități) și **IMM** – urile din România.

Portofoliul de proiecte EUREKA al României este alcătuit din toate propunerile de proiecte EUREKA, proiectele EUREKA în derulare și proiectele EUREKA finalizate, cu participare românească.

Componenta EUREKA este alcătuită din acele proiecte EUREKA cu participare românească, care beneficiază de sprijin financiar din fonduri publice și din măsurile de sprijin specifice pentru conducerea componentei și a proiectelor.

Proiectele EUREKA sunt, în general, proiecte care pot include studii de fezabilitate, etape / faze de cercetare industrială, etape / faze de dezvoltare experimentală, etape / faze de transfer tehnologic, realizare și testare de prototipuri și implementare a acestora în producție.

Din fonduri publice vor fi susținute **numai** activitățile precizate în tabelul 7 (activități eligibile), conform cotelor din tabelul 1, care se vor aplica la întregul buget al activității respective. Cotele de finanțare, pe proiect, se determină pentru fiecare activitate, în parte, în funcție de categoria de activitate (**CI, DE, SCI / SDE, PCI / PDE, IO, SS**), luând în considerare tipul de întreprindere în care se încadrează contractorul, respectiv, partenerii din consorțiu, corespunzător contribuției fiecăruia în realizarea sa.

Măsurile de sprijin sunt acțiuni specifice, menite să asigure lansarea, evaluarea, monitorizarea proiectelor EUREKA, urmărirea impactului rezultatelor acestora pe piețele europene și mondiale, dar și acțiuni de căutare și constituire de parteneriate internaționale în scopul lansării și executării proiectelor, acțiuni de promovare și publicitate a rezultatelor proiectelor și acțiunilor Inițiativei EUREKA - activități specifice Secretariatului român EUREKA.

Din punct de vedere tematic, proiectele se încadrează în 9 domenii de interes:

1. TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ȘI COMUNICAȚII,
2. ENERGIE,
3. MEDIU,
4. SĂNĂTATE,
5. AGRICULTURĂ, SIGURANȚĂ ȘI SECURITATE ALIMENTARĂ,
6. BIOTEHNOLOGII,
7. MATERIALE, PROCESE ȘI PRODUSE INOVATIVE,
8. SPAȚIU ȘI SECURITATE,
9. CERCETARE SOCIO-ECONOMICĂ ȘI UMANISTĂ,

proiecte ce trebuie compatibilizate cu domeniile agreate în cadrul Inițiativei EUREKA (<http://www.eureka.be/home.do>):

1. ELECTRONICĂ ȘI TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ȘI COMUNICAȚII ,
2. PRELUCRAREA INDUSTRIALĂ A MATERIALELOR,
3. ALTE TEHNOLOGII INDUSTRIALE,
4. ENERGIE,
5. CHIMIE FIZICĂ ȘTIINȚE
6. ȘTIINȚE BIOLOGICE,
7. AGRICULTURĂ ȘI RESURSE MARINE,
8. TEHNOLOGII ALIMENTARE,
9. MĂSURĂTORI ȘI STANDARDE,
10. TEHNOLOGII PENTRU SĂNĂTATE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI.

În general, proiectele EUREKA sunt proiecte multisectoriale, dar corespondența lor convențională, cu unul din cele 9 / 10 domenii de mai sus, este utilă pentru structurarea informației în cadrul Inițiativei. Este la latitudinea participanților la proiect alegerea unuia dintre cele 9 / 10 domenii, pentru încadrarea proiectului.

În general, proiectele EUREKA sunt proiecte unitare, care își propun atingerea unor rezultate măsurabile și valorificabile, dar desfășurarea lor poate fi gândită ca modulară, în care fiecare țară contribuie tehnologic și financiar, prin participanții săi.

Rezultatele se valorifică în comun și, într-o structură de proiect modulară, activitățile se pot desfășura separat, în fiecare țară participantă, urmând a se realiza, atunci când proiectul o cere, coordonarea, schimbul de informații și interconectarea tehnologică a "ieșirilor" (outputs) din proiect.

Categoriile de activități eligibile

În cadrul unui proiect de cooperare europeană se pot finanța următoarele categorii de activități:

- activități de cercetare industrială și dezvoltare experimentală;
- elaborarea de studii de fezabilitate;
- protejarea drepturilor de proprietate intelectuală
- procurarea de servicii suport și de consultanță pentru inovare;

detaliate numai după cum urmează în tabelul 7:

Tabelul 7

Categoria de activități eligibile pentru finanțare de la buget	Documente de monitorizare Rezultate *)
Categoria A	
Activități de Cercetare - Dezvoltare	
A2. Cercetare industrială [CI] (max. 40%)	
A2.1. Studii, analize	- Raport de cercetare
A2.2. Elaborare model / soluție nouă pentru produs / metodă / sistem / tehnologie / serviciu etc. - Proiectare model experimental, model funcțional, tehnologie de laborator	- Proiect, schemă, specificație de realizare, documentație de execuție, rețeta, metodă de laborator
A2.3. Realizarea modelului / soluției noi propuse - Realizare model experimental, model funcțional, tehnologie de laborator	- Model / soluție realizată, lot de test, procedură de laborator etc.
A2.4. Experimentarea modelului / soluției propuse	- Buletine de măsurare / testare / analiză etc. - Raport de experimentare
A2.5. Elaborare referențial inițial (caiet de sarcini – varianta inițială)	- Caiet de sarcini
A2.6. Prezentarea și demonstrarea funcționalității și utilității modelului / soluției propuse, în scopul promovării	- Demonstrare privind funcționalitatea și utilitatea modelului / soluției propuse - Raport de demonstrare
A3. Dezvoltare experimentală [DE] (max. 60%)	
A3.1. Proiectare și elaborare documentație de analiză tehnico – economică	- Studiu de piață / impact, planuri de afaceri, diagnoze, evaluări, prognoze etc.
A3.2. Elaborarea documentației tehnice de realizare a produsului/ tehnologiei / metodei / sistemului / serviciului etc. ^{1), 2)}	- Specificație tehnică de realizare, document de execuție
A3.3 Proiectare, realizare, verificare și experimentare prototip / instalație pilot ^{1), 2)}	- Prototip / instalație pilot - Buletine de încercări / măsurări / testări / analize, - Raport de experimentare
A3.4 Elaborare manual de prezentare / utilizare a modelului / soluției propuse	- Manual de prezentare/ utilizare a modelului / soluției propuse
A3.5 Raportarea efectelor economice obținute de către agentul economic beneficiar, ca urmare a utilizării produsului / tehnologiei / metodei / sistemului / serviciului ³⁾ - Inventarierea și cuantificarea efectelor economice obținute; - Compararea cu prevederile planificate prin documentația de analiză tehnico – economică elaborată anterior (studiu de piață / impact, planuri de afaceri, evaluări, prognoze etc.) Evaluarea capacității de integrare în piața UE și de asigurare a condițiilor pentru libera circulație a produselor și serviciilor (acreditări de unități / compartimente, certificări de produse etc.)	- Raport privind efectele economice obținute

Categoria B Elaborarea de studii de fezabilitate tehnică⁴ [SCI / SDE]	- Studiu de fezabilitate
Categoria C Identificarea și protejarea drepturilor de proprietate intelectuală [PCI / PDE]	- Brevet de invenție, drepturi de autor
Categoria D Procurarea de servicii suport și de consultanță pentru inovare [SS]	
D1. Servicii suport pentru inovare: spații; acces la bănci de date și biblioteci tehnice; cercetări de piață; folosire laboratoare; testare, certificare, etichetare a calității.	- Raport
D2. Servicii de consultanță pentru inovare; consultanță în management; asistență tehnologică; servicii de transfer tehnologic; instruire; consultanță pentru achiziție, protejare și comercializare a DPI și pentru contracte de licențiere; consultanță pentru standarde	- Raport

Cotele maxime de finanțare de la buget vor respecta condițiile impuse de Schema de ajutor de stat nr. după cum sunt arătate în tabelul 1

*) Oricare dintre rezultatele enumerate sau combinații ale acestora se acceptă

¹⁾ Regimul rezultatelor CD apărute pe parcursul proiectului, identificarea și atribuirea drepturilor asupra acestora, trebuie luate în considerare în toate etapele de desfășurare a proiectelor;

²⁾ Taxele de brevetare se finanțează de la bugetul de stat, și din finanțarea din alte surse a unuia sau mai multor parteneri în proiect;

³⁾ Se realizează obligatoriu de către agentul economic, într-o perioadă de maxim 12 - 14 luni de la introducerea în fabricație / punerea în funcțiune / operare / aplicare;

⁴⁾ Studiul de fezabilitate se va încheia obligatoriu cu o concluzie decizională privind șansele de continuare ale proiectului.

NOTĂ: Neîndeplinirea activității A.3.5 atrage după sine penalizarea în evaluarea ofertelor în competițiile ulterioare

În realizarea proiectului vor fi adăugate și alte activități necesare, specifice (altele decât cele eligibile), finanțate din surse proprii (activități neeligibile), care să se constituie în premisele asigurării îndeplinirii integrale a obiectivelor Programului / Modulului, așa cum sunt definite în prezentul Pachet de informații.

Durata proiectelor

Durata unui proiect de cooperare europeană este de maxim 36 luni de la data încheierii contractului de finanțare de la buget sau în conformitate cu programul european.

Nivelul de finanțare de la buget

Sprijinul financiar (finanțarea de la buget) acordat de la bugetul Programului INOVARE pentru un proiect de cooperare europeană reprezintă **maxim 50%** din valoarea părții românești din proiect (cheltuieli eligibile), dar nu mai mult de:

- 300.000 lei / an pentru proiecte tradiționale EUREKA, în baza Acordului european de parteneriat și obținerii statutului de proiect EUREKA;
- 500.000 lei / an pentru proiectele CLUSTER, în baza Acordului european de parteneriat și a adresei oficiale din partea proiectului CLUSTER, care face dovada selectării proiectului în urma competiției internaționale;
- 800.000 lei / an pentru proiectele EUROSTARS, în limita numărului de proiecte selectate pentru finanțare.

Suținerea solicitării va ține cont de complexitatea proiectului, va fi în concordanță cu valoarea cotelor de finanțare publică, și componenta de finanțare din surse proprii necesară în realizarea activităților eligibile, cât și a celor specifice realizării.

Sprijinul financiar se acordă în regim competițional anual, până la nivelul plafonului de angajare alocat pentru Modul.

Condiții de eligibilitate

Coordonatorul proiectului pentru parteneriatul român este un agent economic de tipul IMM, care are în obiectul de activitate și cercetare – dezvoltare [1], [27], [29].

Pentru realizarea proiectului poate constitui un **parteneriat** (parteneriatul român) din care să facă parte: agenți economici, entități CDI, unități ale administrației publice locale, instituții publice, unități de transfer tehnologic. Toți participanții din consorțiu trebuie să fie înregistrați în Registrul Potențialilor Contractor și certificați (acceptați să participe în Planul Național de Cercetare – Dezvoltare și Inovare).

Agentul economic coordonator, cât și ceilalți agenți economici, parteneri în propunerea de proiect au, cel puțin, un bilanț contabil încheiat și nu au înregistrat pierderi în ultimul an financiar.

Pentru proiectele tradiționale EUREKA este necesar:

- să existe un parteneriat european, confirmat printr-un Acord, din minim 2 participanți din două țări membre EUREKA (una fiind România) având în calitate de coordonatori a parteneriatelor naționale IMM – uri;
- proiectul să fie cu aplicabilitate imediată.

Pentru proiectele CLUSTER – EUREKA este necesar:

- coordonatorul trebuie să facă dovada participării la propunerea de proiect CLUSTER – EUREKA, prin semnarea Formularului de proiect, a Acordului internațional de parteneriat și a adresei oficiale a Secretariatului EUROSTARS către Secretariatul român EUREKA, prin care se face dovada selectării proiectului în urma competiției internaționale;
- parteneriatul internațional va fi constituit din minim 2 participanți din două țări membre EUREKA (una fiind România) având în calitate de coordonatori a parteneriatelor naționale IMM – uri;

Pentru proiectele EUROSTARS este necesară:

- scrisoare de confirmare a statutului de proiect EUROSTARS din partea Secretariatului EUROSTARS

Cheltuieli eligibile

Cheltuielile eligibile sunt destinate realizării activităților din proiect care conform schemei de ajutor de stat nr. pot fi decontate de la bugetul de stat și finanțate din fonduri proprii, funcție de prevederile din tabelul 1 pe categorii de activități și pe categorii de parteneri:

- cheltuieli de personal (cercetători, tehnicieni și alt personal de ajutor dacă aceștia sunt angajați pentru proiectul de cercetare), nu fac parte din categoria cheltuielilor eligibile: mobilitățile pentru manifestări științifice (pentru diseminare), pentru instruiți, pentru achiziții;

- cheltuieli pentru achiziții de instrumente și echipamente necesare pentru realizarea proiectului de cercetare. Dacă aceste instrumente și echipamente au o durată de funcționare mai mare decât durata proiectului de cercetare, sunt eligibile doar costurile de amortizare pe durata proiectului, calculate pe baza practicilor contabile reglementate;

- cheltuielile de cercetare contractuală, pentru cunoștințe tehnice și brevete sau licențe achiziționate din surse exterioare la prețul pieței, atunci când operațiunea a fost realizată respectând principiului concurenței și în absența oricărui element preferențial, cum ar fi costurile pentru servicii de consultanță și echivalente utilizate, exclusiv pentru finalizarea activității de cercetare;

- cheltuieli de regie implicate de proiectul de cercetare;

- alte cheltuieli de operare, inclusiv costuri de materiale, consumabile și produse similare necesare pentru activitatea de cercetare;

- cheltuieli pentru studiile tehnice de fezabilitate, pregătitoare pentru activitățile de cercetare industrială sau dezvoltare experimentală;
- cheltuieli pentru obținerea drepturilor de proprietate industrială pentru IMM – uri (cheltuieli care preced obținerea drepturilor în prima jurisdicție legală, incluzând costuri referitoare la pregătirea, depunerea și urmărirea aplicației, precum și costurile rezultate din reinnoirea aplicației înainte de acordarea acestor drepturi; cheltuieli cu traduceri și alte cheltuieli legate de obținerea și / sau validarea drepturilor în alte jurisdicții legale; cheltuieli rezultate din susținerea dreptului în timpul prelucrării oficiale a aplicației și în eventuale proceduri de contestație, chiar dacă aceste costuri apar după ce dreptul a fost acordat);
- cheltuieli pentru servicii de consultanță pentru inovare și pentru servicii suport pentru inovare în conformitate cu activitățile precizate la categoria D din tabelul 3.

Structura de cheltuieli pentru proiect, defalcată pe activități, destinații și categorii, trebuie să fie conformă cu planul de realizare al proiectului și să respecte prevederile din H. G. nr. 1579 / 2002. Se considera cheltuieli eligibile doar acele cheltuieli efectuate după data semnării contractului.

Contractorul poate contracta max. 5% din activitățile proiectului cu terți, dar numai cu acordul prealabil scris al Autorității contractante. Prin terțe părți se înțeleg, alții decât partenerii din consorțiu. Participarea terțelor părți la contract se face numai prin contracte de achiziții publice cu respectarea prevederilor O.U.G. nr. 34 / 2006, aprobată prin Legea nr. 337 / 2006, privind achizițiile publice cu modificările și completările ulterioare. Aceleași reglementări vor trebui respectate în toate acțiunile de achiziții de bunuri și servicii din desfășurarea proiectului. Subcontractarea este interzisă.

Cheltuielile neeligibile, realizată numai din surse proprii, asigură activitățile necesare desfășurării proiectului ce nu pot fi finanțate din fonduri publice.

Proprietatea intelectuală

Revine integral agentului economic dacă aceasta a participat cu, cel puțin, 50% din fondurile totale necesare proiectului. Altfel, conform acordului cu cei care efectuează cercetarea din afara firmei. Se va sigura confidențialitatea asupra informațiilor rezultate din derularea proiectului.

Criterii de evaluare

În procesul evaluării, propunerile de proiecte de cooperare europeană de tipul celor tradiționale EUREKA vor fi supuse evaluării în funcție de următoarele patru criterii, totalizând 95 de puncte, privind:

1. **Criterii inițiale**, (max. 20 puncte):
 - capacitatea financiară a participanților de a susține proiectul (inclusiv dotarea materială) și acordul formal între participanți (atât la nivel național cât și european), inclusiv valoarea adăugată proiectului obținută prin cooperare europeană;
2. **Evaluarea de bază**, (max. 30 puncte):
 - parteneriat și parteneri: capacitatea și calificarea coordonatorului și partenerilor la nivel național, experiență anterioară în proiecte și programe naționale și / sau europene;
 - structura proiectului: claritatea descrierii, coerența activităților propuse, indicatori de realizare a proiectului, structura costurilor și a finanțării, angajarea financiară proprie a fiecăruia dintre partenerii care constituie parteneriatul român, metode propuse pentru un management coerent și eficient în asigurarea realizării obiectivului propus;
3. **Tehnologie și inovare**, (max. 20 puncte):
 - gradul de maturitate tehnologică și risc caracterizate prin complexitatea produsului / tehnologiei / serviciului, dotarea necesară realizării proiectului concordă cu

- obiectivul și activitățile propuse contribuția parteneriatului european în dezvoltarea produsului / tehnologiei / serviciului, caracterul de multidisciplinaritate a activităților;
- inovare: caracterul inovativ al propunerii de proiect prin gradul de originalitate al variantelor și metodelor propuse, impactul tehnologic geografic și / sau sectorial al proiectului, măsuri de protecție a proprietății industriale;
4. **Piață și competitivitate**, (max. 25 puncte):
- piață și profitabilitate: durata de recuperare a investiției de cercetare – dezvoltare, obținerea unui produs / tehnologie / serviciu nou sau modernizat cu șanse de a fi exploatat cu succes comercial pe piață, existența unor conjuncturi de piață favorabile produsului / tehnologiei / serviciului rezultate din studii de marketing, nivelul de valorificare ulterioară a produsului / tehnologiei / serviciului, dimensiunea și ritmul de creștere a pieței;
 - avantaje competitive: contribuția proiectului la creșterea competitivității parteneriatului român, finalizarea proiectului favorizează creșterea calificării personalului parteneriatului român, compatibilitatea cu strategia generală a parteneriatului, cheltuielile propuse sunt dimensionate după necesitățile de implementare a proiectului;

Proiectele de tip CLUSTER – EUREKA și EUROSTARS vor fi **evaluate numai la nivel european** iar cele selectate vor fi prezentate direct pentru contractare în limita plafonului de angajare alocat.

Negocierea și contractarea

Se negociază suma finală acordată prin contractul de finanțare de la buget prin Plan, cât și de finanțare din surse proprii în concordanță cu prevederile legale și activitățile prevăzute în Planul de realizare. Odată negociată valoarea finanțării de la buget nu mai poate fi modificată decât în condițiile prevăzute în lege prin act adițional.

Contractul de finanțare de la buget va fi întocmit în conformitate cu contractul cadru aprobat de Autoritatea contractantă și va fi însoțit de documentația necesară (anexe aferente) cu semnăturile autorizate ale coordonatorului și partenerilor, în original.

Agentul economic, coordonatorul proiectului, va prezenta Acordul ferm, scris, de parteneriat. Planul de realizare face parte integrantă din acest Acord ferm.

Monitorizarea și recepția rezultatelor

Perioadele de raportare științifică și tehnică pot avea o durată de minimum 6 luni și maximum un an, cu excepția primului an de derulare a proiectului, pentru care durata poate fi mai mică, dar nu mai puțin de 3 luni.

Activitatea de monitorizare presupune evaluarea tehnică și economică a Rapoartelor de etapă conform Planului de realizare și este efectuată de către responsabilul științifico – tehnic și responsabilul economico – financiar repartizați pe contract. Pentru identificarea valorificării rezultatelor, la 12 – 14 luni după finalizarea activităților din proiect, se va prezenta un Raport în vederea evaluării efectelor economice obținute de către agentul economic (activitatea A3.5). Durata contractului va include și această perioadă.

2.4. Instrucțiuni pentru elaborarea și prezentarea propunerilor de proiecte

2.4.1. Structura unei propuneri de proiect

Propunerea de proiect se elaborează, conform cerințelor și formularelor cuprinse în prezentul pachet de informații, cu respectarea condițiilor corespunzătoare stabilite prin următoarele acte normative:

- H. G. nr. 475 / 2007 privind aprobarea Programului Național de Cercetare – Dezvoltare și Inovare II;
- H. G. nr. 1265 / 2004, pentru aprobarea Normelor metodologice privind contractarea, finanțarea, monitorizarea și evaluarea programelor, proiectelor de cercetare – dezvoltare și inovare și a acțiunilor cuprinse în Planul național de cercetare – dezvoltare și inovare;
- H. G. nr. 1579 / 2002 pentru aprobarea Normelor metodologice privind stabilirea categoriilor de cheltuieli pentru activități de cercetare – dezvoltare și de stimulare a inovării, finanțate de la bugetul de stat.

În vederea participării cu propuneri de proiecte, participanții trebuie să respecte obiectivele programului și respectiv, Modulului la care se depune propunerea de proiect.

În cadrul unei propuneri de proiect sunt incluse următoarele categorii de documente:

- Formular „DEPUNERE INTENȚIE”
- Formular „DEPUNERE PROIECT”
- Document însoțitor;
- Formulare de ofertare.

Primele două formulare sunt în format electronic și pot fi completate on-line prin accesarea site – ului AMCSIT – Politehnica www.amcsit.ro, redactarea lor va fi posibilă folosind „INFORMAȚII PENTRU DEPUNEREA ON-LINE A PROIECTULUI”, document pdf. disponibil la adresa „Ajutor”, în coloana de mesaje „dreapta” pe pagina „INOVARE” a site – ului amintit.

Prin formularul DEPUNERE PROIECT (în format impus) se vor preciza următoarele:

- elementele de identificare ale proiectului
 - Programul INOVARE
 - Modulul în care se încadrează propunerea de proiect
 - tipul proiectului
 - numărul de înregistrare alocat la înregistrarea on-line
 - informații privind coordonatorul proiectului (organizația)
 - directorul de proiect (date de contact)
 - domeniul / iile de evaluare considerat / e
- informații de natură financiară referitoare la propunerea de proiect
 - repartizarea fondurilor necesare pe parteneri și pe finanțare de la buget / din surse proprii
 - rezumatul Planului de realizare
- existența și modalitatea transmiterii versiunii electronice a propunerii
 - faptul că nu există diferențe între versiunea electronică și cea prezentată pe suport hârtie ale propunerii de proiect

Celelalte documente sunt detaliate în continuare.

Pentru informațiile (inclusiv formulare de depunere a aplicațiilor) necesare proiectelor de cooperare europeană CLUSTER – EUREKA și EUROSTARS va fi accesat site – ul www.eurostars-eureka.eu și www.eureka.be.

Domeniile de evaluare pentru Programul INOVARE sunt:

- 01 INOVARE SOCIO-ECONOMICA SI UMANISTA (Sisteme de management; Sisteme și tehnologii educaționale; Asistență socială; Protecția muncii; Produse și tehnologii turistice);
- 02 AERONAUTICĂ ȘI SPAȚIU (Sisteme de propulsie aerospațiale; Structuri de aviație și aerospațiale; Instalații și echipamente de bord; Tehnologii aerospațiale);
- 03 AGRONOMIE (Pedologie; Agrotehnică; Agrochimie; Îmbunătățiri funciare; Irigații și desecări; Fitotehnie; Ameliorarea și protecția plantelor; Viticultura; Pomicultura; Legumicultura; Floricultura);
- 04 INDUSTRIA DE APĂRARE

- 05 CONSTRUCȚII ȘI URBANISM (Alimentări cu apă, canalizări și epurarea apelor uzate; Construcții civile; Construcții hidrotehnice; Construcții industriale și agricole; Inginerie seismică; Instalații pentru construcții; Materiale, mașini și utilaje pentru construcții);
- 06 CALCULATOARE ȘI SISTEME AUTOMATE (Sisteme de calcul; Rețele de calculatoare; Automatizări industriale)
- 07 CHIMIE (Chimie și tehnologii anorganice; Chimie și tehnologii organice; Chimie fizică aplicată și tehnologii electrochimice; Analize instrumentale și chimie analitică aplicată; Știința și ingineria materialelor oxidice; Chimia și tehnologia compușilor macromoleculari și mase plastice; Petrochimie și carbochimie; Inginerie chimică de proces);
- 08 ELECTRONICĂ ȘI TELECOMUNICAȚII (Componente și circuite electronice; Microelectronică; Optoelectronică și laseri; Electronică aplicată; Telecomunicații; Radiotehnică; Tehnologii și materiale pentru electronică);
- 09 ELECTROTEHNICĂ (Mașini, aparate și sisteme de acționare electrică; Electrotehnică; Electromecanică; Echipamente electrice și electrotehnologii; Tehnologii și materiale electrotehnice; Conversia energiei electrice și surse; Sisteme electrice de măsurare);
- 10 ENERGETICĂ (Centrale electrice; Electroenergetică; Hidroenergetică; Termoenergetică; Energetică nucleară; Energii neconvenționale și regenerabile)
- 11 GEOLOGIE, MINE, PETROL ȘI GAZE (Mine și exploatarea miniere; Forajul și extracția petrolului și gazelor; Prepararea minereurilor; Echipamente pentru extracția petrolului și gazelor și pentru industria minieră);
- 12 INDUSTRIA ALIMENTARĂ ȘI BIOTEHNOLOGII (Prelucrarea cămii și a laptelui; Zahăr și produse zaharoase; Tehnologia uleiului; Morărit și panificație; Industrii fermentative; Tehnologii de conservare a produselor alimentare și agricole; Biotehnologii agricole și alimentare; Microbiologia produselor alimentare; Controlul alimentelor)
- 13 INDUSTRIA LEMNULUI (Mașini și tehnologii pentru industria lemnului; Produse și tehnologii din industria prelucrării lemnului);
- 14 INDUSTRIE UȘOARĂ (Mașini și utilaje pentru industria ușoară; Produse și tehnologii din industria ușoară);
- 15 INGINERIE MECANICĂ (Echipamente de proces; Mașini și echipamente hidraulice și pneumatice; Mașini și echipamente termice, frigorifice și de condiționare; Acționări hidraulice și pneumatice; Mecanică fină, aparate de măsurare și control; Transmisii mecanice);
- 16 MAȘINI ȘI UTILAJE PENTRU AGRICULTURĂ ȘI INDUSTRIA ALIMENTARĂ (Tehnologii de mecanizare; Mașini de lucrat solul, semănat și întreținerea culturilor; Mașini de recoltat; Utilaje și echipamente pentru industria alimentară; Mașini și utilaje pentru zootehnie; Mașini și utilaje pentru îmbunătățiri funciare);
- 17 SĂNĂTATE (Tehnologii și procedee medicale; Microbiologie și imunologie; Farmacologie; Medicina preventivă; Medicina muncii; Medicina socială; Structuri spitalicești);
- 18 MEDIUL ȘI PROTECȚIA MEDIULUI (Ecologia sistemică; Ecologia urbană; Ecologia mediului; Vegetația și fauna silvestră; Amenajări silvice și tehnici de cultură; Protecția mediului; Controlul eroziunii);
- 19 ȘTIINȚA MATERIALELOR ȘI METALURGIE (Siderurgie; Metalurgie neferoasă; Metalurgia pulberilor; Materiale avansate; Prelucrări termomecanice metalurgice; Echipamente și instalații metalurgice);
- 20 TEHNOLOGIA SOCIETĂȚII INFORMAȚIONALE (INTERNET / INTRANET; Inginerie software; Sisteme informatice; Informatică industrială; Electronică și informatică medicală);
- 21 ZOOTEHNIE ȘI MEDICINĂ VETERINARĂ (Creșterea animalelor; Ameliorarea animalelor; Acvacultură; Piscicultură; Apicultură și sericultură; Microbiologie și imunologie; Farmacologie);
- 22 INGINERIE INDUSTRIALĂ (Mașini - unelte; Sisteme flexibile de prelucrare; Scule așchietoare; Tehnologia construcțiilor de mașini; Utilaje și tehnologii pentru sudare; Tehnologii de condiționare și recondiționare);
- 23 TRANSPORTURI (Infrastructuri de transport; Mijloace de transport; Tehnologii de transport; Sisteme și echipamente pentru controlul și dirijarea traficului; Logistica și distribuția mărfurilor).

Document însoțitor

Propunerea de proiect este însoțită de declarația directorului de proiect, care include *obligatoriu*, următoarele informații (Anexa 1):

- confirmarea pe propria răspundere că toți partenerii din propunerea de proiect sunt înscrși în Registrul Potențialilor Contractorii;
- acceptul partenerilor de a-i permite coordonarea proiectului;
- faptul că propunerea de proiect sau activități propuse în cadrul proiectului nu au mai fost / nu sunt finanțate din surse bugetare;
- coordonatorul proiectului nu se află în imposibilitate juridică sau economică de a-și îndeplini prerogativele;
- implicarea prin proiect a ajutorului de stat pentru cercetare – dezvoltare și inovare, cu asumarea responsabilității în respectarea cuantumurilor de finanțare pe activități în conformitate cu legislația în vigoare;
- aplicarea regimului de protecție al informațiilor clasificate (unde este cazul)
- participarea directorului de proiect la Programul Cercetare de Excelență și / sau Programul european FP 7.

În toate cazurile în care din consorțiul constituit pentru realizarea propunerii de proiect face parte o entitate de cercetare trebuie depusă o declarație din care să rezulte:

- principala activitate din statut sau din actul de constituire;
- modul de utilizare a profiturilor / veniturilor excedentare, conform actului de constituire sau statutului;
- măsura în care agenți economici pot exercita influență asupra entității, ca acționari și nici asupra rezultatelor cercetării;
- dacă în bilanț sau în bilanța cu situația analitică activitățile non – economice sunt separate de activitățile economice.

Orice informație conținută în declarație, constatată ulterior ca fiind eronată descalifică proiectul.

Formulare de ofertare

Pentru prezentarea propunerilor de proiecte se vor completa (de către conducătorul de proiect) următoarele formulare (Anexa 2):

- formularul A **Informații generale**, conține date de identificare și informații financiare ale partenerilor (Anexa 2A);
- formularul B **Descrierea propunerii de proiect**, conține prezentarea Planului de afaceri și date de caracterizare, pe format impus (Anexa 2B);
- formularul C **Planul de realizare** (se completează pe format electronic impus – completarea sa pe acest format este condiționată de respectarea riguroasă a prezentului Pachet de informații) conține toate activitățile eligibile și neeligibile necesare realizării proiectului, încadrate pe etape. Activitățile și resursele financiare (de la Buget, în conformitate cu valoarea cotelor de finanțare, și din surse proprii) vor fi defalcate pe parteneri (Anexa 2C);
- pentru proiectele tradiționale EUREKA se va depune **Descrierea propunerii de proiect în limba engleză** (Anexa 2B-5) și **Acordul de parteneriat european**. Acordul de parteneriat european nu are format impus și va conține, cel puțin, informații referitoare la:
 - obiectivele, etapele, activitățile, termenele de realizare și responsabilitățile partenerilor;
 - categoriile de rezultate, pe etape și modul de utilizare a acestora de către parteneri;
 - modul de identificare, atribuire și exploatare de către parteneri a drepturilor de proprietate asupra rezultatelor scontate (drepturi intelectuale, de producție, de difuzare, de comercializare etc.).
 - va fi însușit de toți partenerii;
 - va fi înregistrat la fiecare partener;
 - semnat de reprezentantul legal

NOTĂ: În cazul în care proiectul este selectat pentru finanțare, pentru a asigura cadrul privind cooperarea între parteneri (la nivel național), Planul de realizare, parte componentă a Acordului ferm de colaborare (la nivel național), va fi semnat de către toți partenerii. Va fi însoțit de lista de personal și de lista de echipamente disponibile și necesare pentru realizarea proiectului. Obligatoriu aceste documente, care vor fi anexe la contractul de finanțare, trebuie să conțină integral informațiile din propunerea de proiect, absența intenționată sau neintenționată a unor informații sau modificarea lor față de documentele din propunerea de proiect evaluată și confirmate la negociere conduce la anularea rezultatului din competiție și eliminarea propunerii de proiect.

2.4.2. Condiții de eligibilitate a propunerilor de proiecte

Propunerile de proiecte trebuie să îndeplinească următoarele condiții de eligibilitate având un caracter administrativ:

- a. să fie depuse până la termenul limită anunțat oficial;
- b. să fie complete, respectiv,
 - să conțină formularul de depunere on-line și documentul însoțitor obligatoriu, în câte 1 exemplar;
 - să conțină setul complet de formulare, respectiv A, B și C, în câte 1 exemplar. (formularul C respectă întocmai formatul impus)
- c. coordonatorul și partenerii să fie înregistrați în RPC, iar cei ce solicită fonduri de la buget să aibă în obiectul de activitate și „cercetare – dezvoltare”, confirmată prin cod CAEN;
- d. coordonatorul și partenerii, să nu fi înregistrat pierderi în ultimul an financiar;
- e. documentul însoțitor să conțină toate informațiile și să aibă completate datele referitoare la participarea directorului la Programul Cercetare de Excelență și / sau Programul european FP 7;
- f. documentul însoțitor, precum și formularele, pe format hârtie, să fie semnate de reprezentatul legal al ofertantului și directorul de proiect și ștampilate.
- g. să se încadreze în obiectivele Programului INOVARE și ale Modulului vizat;
- h. să se încadreze în durata de desfășurare stabilită în Pachetul de informații.

2.4.3. Instrucțiuni privind transmiterea propunerilor de proiecte

În vederea participării la competiție, participanții au obligativitatea înscrierii prealabile în Registrul Potențialilor Contractor (RPC). Detaliile privind modalitatea de înscriere în RPC sunt afișate pe site – ul: www.mct.ro/rpc. Neînscrierea și autorizarea în RPC elimină posibilitatea participării în competițiile organizate în cadrul Programului INOVARE.

Proiectul se depune atât on-line, cât și prin poștă.

- **depunerea on-line:**

În scopul optimizării procesului de depunere și evaluare a propunerilor de proiect, participanții la competiție, prin coordonatorii de propuneri de proiect, se vor înregistra, în regim on-line, până la termenul limită stabilit prin calendarul competiției. Informațiile detaliate privind termenul limită și modalitatea de înregistrare on-line vor fi afișate pe site – ul www.amcsit.ro.

Procesul de depunere on-line va avea două etape:

- în prima etapă va avea loc înregistrarea unei „DEPUNERI DE INTENȚIE” în care se va solicita participanților precizarea informațiilor minimale pentru fiecare propunere de proiect care urmează să fie depusă; se va obține o anumită programare pentru depunerea on-line a propunerii de proiect.

Notă: întreaga răspundere pentru corectitudinea datelor de contact îi revine în exclusivitate celui care face înscrierea – coordonatorul proiectului, respectiv directorului de proiect.

- în a doua etapă, conform programării obținute, se va realiza depunerea on-line a propunerii de proiect, activitate ce va presupune transferarea în baza de date a competiției Programului INOVARE a informațiilor în format electronic, așa după cum vor fi salvate pe CD - ul ce va fi transmis prin poștă.

Notă: Nerespectarea programării poate conduce la imposibilitatea transmiterii propunerii de proiect.

- depunerea prin poștă:

Propunerea de proiect se trimite prin poștă într-un exemplar (format hârtie și format electronic) însoțit de formularul de „DEPUNERE PROIECT” tipărit după depunerea electronică, semnate de reprezentantul legal al coordonatorului și directorul de proiect, introduse în același plic.

Data poștei, la expeditor, nu poate depăși termenul limită de depunere a propunerilor. Adresa de poștă a Autorității contractante este: **Agenția Managerială de Cercetare Științifică, Inovare și Transfer Tehnologic AMCSIT – Politehnica, căsuța poștală 29, oficiul poștal 78, București**. Elementele de identificare vor fi trecute și pe pachetul (plic burduf) ce va conține propunerea de proiect:

- **Programul 5 – INOVARE**
- denumirea Modulului
- domeniul de cercetare și codificarea sa
- tipul proiectului (conform Modulului)
- numărul alocat la înregistrarea on-line
- acronimul propunerii de proiect
- instituția coordonatoare

În interiorul pachetului sigilat, formularele, într-un singur exemplar, se ambalează în următoarea ordine:

- Formularul „DEPUNERE DE PROIECT”;
- Documentul însoțitor;
- Formularul A;
- Formulare B;
- Formularul C,

toate introduse într-un dosar de plastic;

- CD – ul, protejat pentru transport poștal, conținând propunerea de proiect în format electronic, care va conține documentele ofertei în fișiere structurate obligatoriu în următorul mod:
 - un fișier (format impus) care să conțină formularul „DEPUNERE DE PROIECT”, așa cum a fost încărcat on-line și salvat;
 - un fișier (format pdf) care să conțină într-un singur document, în ordine impusă, formularul B, formularul C, formular A;

Modalitatea de transmitere a propunerii precum și responsabilitatea depunerii în termenul stabilit revin, în totalitate, ofertantului.

Notă: întreaga răspundere pentru corectitudinea datelor din propunerea de proiect îi revine în exclusivitate celui care face înscrierea – coordonatorul proiectului.

Se recomandă participanților la competițiile organizate pentru Programul INOVARE să urmărească operativ site – ul www.amcsit.ro pentru a fi permanent informați cu derularea activităților.

3. EVALUAREA ȘI SELECTAREA PROPUNERILOR DE PROIECTE

3.1. Verificarea condițiilor de eligibilitate

În această fază, Autoritatea contractantă verifică, în condiții de păstrare a confidențialității, dacă sunt îndeplinite:

- condițiile de eligibilitate referitoare la participanți,
- termenul de depunere și forma propunerii de proiect.

Vor fi eliminate din competiție, fără a fi evaluate, propunerile de proiecte care nu respectă următoarele condiții:

1. nu conțin documentul însoțitor;
2. datele din documentul însoțitor nu sunt complete, nu a fost respectat formatul impus;
3. activitatea de cercetare – dezvoltare nu este prevăzută în obiectul de activitate al participanților la proiect care solicită finanțare de la buget;
4. nu au fost depuse până la termenul limită anunțat oficial;
5. setul de formulare nu este complet;
6. documentele însoțitoare sau / și formularele A și C nu sunt semnate și ștampilate conform cerințelor;
7. din documente nu rezultă că în ultimul an financiar coordonatorul și partenerii, agenți economici să fi înregistrați profit;
8. din documente nu rezultă înregistrarea în RPC a coordonatorului și partenerilor, iar cei pentru care se solicită fonduri de la buget nu au în obiectul de activitate și „cercetare – dezvoltare”, confirmată prin cod CAEN;
9. nu există concordanță între propunerea de proiect pe suport hârtie și versiunea electronică;
10. versiunea electronică nu respectă formatul impus, nepermițând realizarea procesului de evaluare on-line.

Pentru toate cazurile în care declarația entității de cercetare, participantă în consorțiu nu respectă condițiile impuse, aceasta va fi considerată agent economic și vor fi verificate respectarea criteriilor de acordare a ajutorului de stat. În situația în care nu sunt respectate proiectul va fi declarat neeligibil.

Verificarea documentelor se va realiza conform Fișei de evaluare a eligibilității administrative (Anexa 3.1.).

Rezultatul activității va fi adusă la cunoștința participanților înscriși în competiție prin pagina www.inovare.amcsit.ro

În această etapă vor fi validate cele 5 puncte acordate directorului de proiect pentru participarea la Programul Cercetare de Excelență și / sau Programul European FP 7.

3.2. Evaluarea propunerilor de proiecte

Evaluarea propunerilor de proiecte se realizează într-o singură etapă, care se desfășoară în două faze:

- a) **Faza evaluării individuale.** Aceasta fază a procesului de evaluare se va desfășura on-line. Pentru fiecare propunere de proiect sistemul informatic alocă un număr de trei experți evaluatori (panel) din care unul este desemnat responsabil de panel. Fiecare evaluator din panel acordă un punctaj pentru fiecare criteriu examinat în etapa respectivă și consemnează un comentariu asupra criteriului atașat punctajului (Fișa de evaluare individuală Anexa 3.2.). Comentariul este obligatoriu și va conține punctele tari, punctele slabe ale propunerii de proiect,

precum și recomandările în cazul în care este făcută propunerea pentru finanțare. În cazul în care diferența între punctajele individuale acordate nu este mai mare de 10 puncte, punctajul final este dat de media aritmetică a punctajelor individuale. Dacă diferența este mai mare de 10 puncte, se trece nota stabilită prin consens la faza evaluării în panel.

b) **Faza evaluării în panel.** Aceasta fază a procesului de evaluare se va desfășura on-line. Evaluatorii din panel elaborează un raport de consens privind punctajele, comentariile și recomandările privind propunerea în cauză. În condițiile în care în panel nu există consens, se va relua evaluarea într-un alt panel. Raportul de consens (Anexa 3.3.) privind evaluarea propunerii de proiect se întocmește de responsabilul de panel. Raportul de consens, fără elementele care ar putea conduce la identificarea persoanelor care l-au elaborat, se transmite persoanei responsabile pentru realizarea proiectului (director de proiect) din partea coordonatorului care a depus proiectul la adresa de e - mail sau fax prevăzută în formularul A al coordonatorului proiectului.

Vor fi eliminate din competiție propunerile de proiecte care se află în una dintre situațiile specificate mai jos:

- proiectul propus nu se încadrează în obiectivele programului, respectiv ale Modulului vizat;
- proiectul propus nu respectă condițiile obligatorii impuse prin tipul de proiect:
 - structura de activități eligibile specifice tipului de proiect;
 - modul de finalizare, activitățile și rezultatele obligatorii, stabilite prin prezentul Pachet de informații;

Propunerile de Proiecte care nu obțin minim 70 de puncte la evaluare sunt eliminate din competiție.

3.3. Clasificarea și selectarea propunerilor de proiecte

Propunerile de proiecte care au acumulat la evaluare cel puțin 70 de puncte sunt încadrate, în ordinea descrescătoare a punctajului obținut, în Lista propunerilor de proiecte, listă ce va fi dată publicității pe site – ul www.amcsit.ro.

Contestațiile se depun sau se transmit conducătorului de program, în formă scrisă, în termenul stabilit prin anunțul privind cererea de propuneri de proiecte și prin procedurile stabilite prin Normele metodologice aprobate prin H. G. nr.1265 din 2004.

Contestațiile se rezolvă în conformitate cu prevederile acestor norme. Se vor admite doar acele contestații care fac referiri la vicii de procedură.

În urma rezolvării contestațiilor se va întocmi Lista propunerilor de proiecte ce vor fi negociate în vederea contractării. Propunerile a căror finanțare nu poate fi acoperită, în ordinea descrescătoare a punctajului, din resursele bugetare disponibile, constituie o rezervă din care, în măsura disponibilizării de fonduri pentru finanțare, în ordinea clasificării, vor intra la negociere în vederea contractării.

4. CONTRACTAREA PROIECTELOR

4.1. Procedura de negociere și contractare a proiectelor

În vederea încheierii contractelor de finanțare, are loc negocierea contractului între Autoritatea Contractantă și conducătorul de proiect, în calitate de contractor. La negociere pot participa și ceilalți parteneri la proiect, la solicitarea conducătorului de proiect.

În cursul negocierii se stabilesc modificările impuse de transformarea propunerii de proiect în anexe ale unui contract de finanțare.

Dimensiunea financiară a proiectului va putea fi pusă în discuție la negociere, numai în corelare cu recomandările evaluatorilor și cu disponibilitățile financiare ale bugetului Programului, la momentul respectiv. De la această dată suma alocată și repartizarea pe ani nu mai pot fi modificate, decât din inițiativa Autorității contractante, în funcție de bugetul Programului.

Pe baza elementelor noi intervenite la negociere, partenerii din cadrul proiectului procedează la:

- încheierea Acordului ferm de colaborare (la nivel național);
- actualizarea Planului de realizare al proiectului (dacă este cazul).

NOTĂ: În cazul în care proiectul este selectat pentru finanțare, pentru a asigura cadrul privind cooperarea între partenerii din grup, se va încheia **Acordul ferm de colaborare** (la nivel național). Acordul ferm se încheie, după finalizarea negocierii proiectului, în vederea contractării. Acordul ferm de colaborare va fi însușit și semnat de toți partenerii (pe același document), urmând să fie anexat la contractul de finanțare a proiectului. Acordul ferm, nu are format impus, acesta se stabilește de către partenerii din consorțiu și are ca punct obligatoriu împuternicirea dată reprezentantului legal al coordonatorului și directorului de proiect.

Autoritatea contractantă nu își asumă nici o responsabilitate privind orice eventuale neînțelegeri care ar putea să apară între parteneri.

Prin Acordul ferm (la nivel național) se stabilesc următoarele:

- confirmarea conducătorului de proiect;
- responsabilitățile tehnice și administrative ale partenerilor;
- obiectivele, etapele, activitățile, rezultatele scontate, documentele de monitorizare, termenele de realizare și responsabilitățile partenerilor, suma totală necesară, din care de la buget și, după caz, din alte surse;
- contribuția efectivă a fiecărui partener ca eforturi financiare, materiale și resurse umane, în fiecare etapă de realizare a proiectului;
- categoriile de rezultate, pe etape și modul de utilizare a acestora de către parteneri;
- modul de identificare, atribuire și exploatare de către parteneri a drepturilor de proprietate asupra rezultatelor scontate (drepturi intelectuale, de producție, de difuzare, de comercializare etc.);
- obligațiile partenerilor, ca și măsurile care se iau în cazul neîndeplinirii acestor obligații.

Acordul ferm de colaborare trebuie să fie:

- însușit de toți partenerii;
- înregistrat la fiecare partener;
- semnat de reprezentantul legal și ștampilat.

Acordul ferm (la nivel național) nu poate modifica termenii și informațiile conținute în propunerea de proiect și care au condus la aprecierea proiectului în procesul de evaluare. Orice modificare duce la decizia Autorității contractante de a nu semna contractul și ca urmare proiectul va fi eliminat de pe lista celor finanțabile.

Acordul ferm de colaborare și Planul de realizare al proiectului se pot actualiza numai prin protocoale adiționale convenite între parteneri și se anexează, în forma definitivă, la contractul de finanțare a proiectului.

4.2. Modelul contractului de finanțare

Modelul general al contractului de finanțare este prezentat în Anexa 4.

Contractul de finanțare va fi însoțit de anexe:

- anexa 4A-co informații despre conducătorul de proiect;
- anexa 4A-p informații despre fiecare partener în parte;
- anexa 4B descrierea proiectului;
- Acordul ferm de colaborare (la nivel național) (nu este format impus);
- Acordul de parteneriat european (pentru proiectele de cooperare europeană)
- anexa 4C Planul de realizare în formatul impus
- anexa 4D lista de personal, redactată de conducătorul de proiect pentru întreaga echipă;
- anexa 4D.1 CV – urile personalului cu studii superioare;
- anexa 4E lista de echipamente (existente și de achiziționat), redactată de conducătorul de proiect (atât pentru coordonator cât și pentru parteneri);
- anexa 4F specificația financiară;
- anexa 4G devizul.

Contractul împreună cu anexele va fi depus și în format electronic.

4.3. DATE DE CONTACT

informații pot fi obținute astfel:

la adresa www.amcsit.ro privind depunerea propunerilor de proiecte, desfășurarea competiției și calendarul competițional;

la adresa www.inovare.amcsit.ro pentru depunerea în format electronic a propunerilor de proiecte;

întrebările pot fi adresate la : e – mail: inovare@amcsit.ro;

Telefoane utile: 021-317.09.07; 021-402.97.35; 021-402.93.43;
021-402.07.43; 021-402.94.55;

Fax: 021-402.97.50; 021-317.09.07.

Adresa: Agenția Managerială de Cercetare Științifică, Inovare și Transfer Tehnologic AMCSIT – Politehnica, Splaiul Independenței nr. 313, CP 060042, sector 6, București.

- corp RECTORAT, etaj II: sala R102-104; corp AN, parter: sala AN 031

Adresa pentru poștă: Agenția Managerială de Cercetare Științifică, Inovare și Transfer Tehnologic AMCSIT – Politehnica, căsuța poștală 29, oficiul poștal 78, București

Pentru Modulul 5 Cooperare europeană: informații suplimentare pot fi obținute și de la Secretariatul național EUREKA:

Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică, str. Mendeleev nr. 21 – 25 etaj 4, cam. 401 – 404 bis CP 010362, sector 1, București,

Tel / Fax 021-318.30.65;

persoane de contact: Vasile LUNGU: vlungu@mct.ro
Antoaneta POPESCU: apopescu@mct.ro .

5. CALENDARUL COMPETIȚIONAL 2008

etapa 1: conform Pachetului de informații aprobat prin Decizia nr. 9458 din 10 ianuarie 2008 a Președintelui A. N. C. Ș.

etapa 2:

15 – 24 aprilie 2008: pregătire, înregistrare și depunere propuneri de proiecte
- înregistrare intenție on-line (ultima dată de înregistrare: **20 aprilie 2008**)

- depunere on-line și prin poștă (ultima dată a depunerii on-line și a poștei:
24 aprilie 2008)

2 – 8 mai 2008: evaluarea administrativă;

9 mai 2008: anunțarea rezultatului evaluării;

12 – 30 mai 2008: evaluarea propunerilor de proiecte;

2 iunie 2008: anunțarea rezultatelor

până la **1 iulie 2008:** pregătirea documentelor pentru contractare și negocierea contractelor

15 iulie 2008: data limita pentru semnarea contractelor de finanțare

etapa 3:

1 – 10 septembrie 2008: pregătire, înregistrare și depunere propuneri de proiecte

- înregistrare intenție on-line (ultima dată de înregistrare: **5 sept. 2008**)

- depunere on-line și prin poștă (ultima dată a depunerii on-line și a poștei:

10 septembrie 2008)

11 – 18 septembrie 2008: evaluarea administrativă;

19 septembrie 2008: anunțarea rezultatului evaluării;

22 septembrie – 9 octombrie 2008: evaluarea propunerilor de proiecte;

10 octombrie 2008: anunțarea rezultatelor

până la **24 octombrie 2008:** pregătirea documentelor pentru contractare și negocierea contractelor

1 noiembrie 2008: data limita pentru semnarea contractelor de finanțare